

Onderwerp: **Governance structuur Schaffelaartheater.**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Geen wensen en bedenkingen in te brengen ten aanzien van de voorgenomen inrichting van de governance voor het Schaffelaartheater;
2. Instemmen met de overname zonder nadere voorwaarden van de aandelen MTB BV van Woningstichting Barneveld tegen een bedrag van € 1.

1. Inleiding

Op 22 maart 2017 heeft u een besluit genomen over de exploitatie- en besturingsvorm van het Schaffelaartheater. In uw besluit heeft u het subsidie voor de theaterseizoenen 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 en 2020/2021 vastgesteld op respectievelijk € 400.000, € 350.000, € 300.000 en € 250.000. U heeft het bestuur van Schaffelaartheater BV in de gelegenheid gesteld om voor 1 mei 2017 een sluitende meerjarenbegroting met een verantwoorde dekking aan te bieden in relatie tot bovenstaande theaterseizoenen en subsidiebedragen. Schaffelaartheater BV heeft aan uw verzoek voldaan. Deloitte heeft in onze opdracht een risico analyse gemaakt van de aangeboden meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting en -dekking zijn door Deloitte als realistisch en haalbaar beoordeeld. Op 6 juni 2017 hebben wij u en het bestuur van Schaffelaartheater BV geïnformeerd over het resultaat van deze beoordeling. Het huidige theaterbestuur heeft voldaan aan de door u gestelde voorwaarde en zal de exploitatie van het Schaffelaartheater voortzetten.

Organisatie Schaffelaartheater.

Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel met betrekking tot de exploitatie- en besturingsvorm van het Schaffelaartheater heeft u een motie aangenomen, waarin u ons vraagt om onderzoek te doen naar een nieuwe verbeterde governance structuur voor het Schaffelaartheater. U heeft ons gevraagd om u een raadsvoorstel voor te leggen, zodat u hierover wensen en bedenkingen kunt inbrengen.

Wij hebben Deloitte gevraagd om een organisatiemodel voor te bereiden waarmee de huidige governance structuur kan worden versterkt. Wij leggen u de door ons gewenste governance in onderstaand organisatieschema weergegeven, voor wensen en bedenkingen voor.

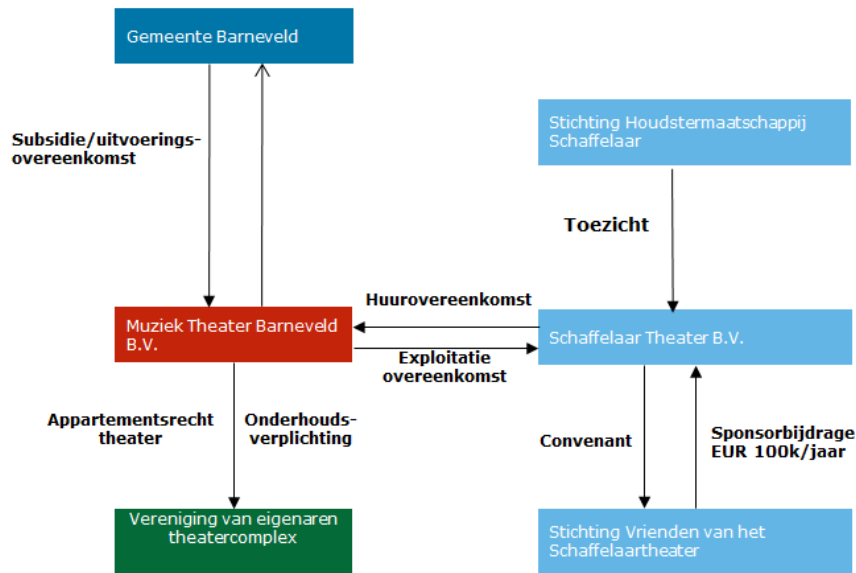
Muziektheater Barneveld BV (MTB BV) wordt tussen de gemeente en Schaffelaartheater BV gepositioneerd. In dit model wordt meer verantwoordelijkheid neergelegd bij MTB BV. De statuten van MTB BV worden herzien om voldoende juridische basis te geven voor de taken die aan de vernieuwde MTB BV worden gegeven. In het organisatieschema is de positionering van MTB BV in relatie tot de gemeente, Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater, Schaffelaartheater BV, de Vereniging van Eigenaren van het theatergebouw en de nieuw opgerichte Stichting Vrienden van het Schaffelaartheater weergegeven. Op 6 juni 2017 hebben wij een memorandum van overeenkomst gesloten met Schaffelaartheater BV, waarin de beginselen van de nieuwe organisatiestructuur zijn vastgelegd (bijlage 1).

In het memorandum van overeenkomst is nog voorzien in de benoeming of bindende voordracht door de gemeente van een bestuurder in de Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater. De taak van de houdstermaatschappij is het uitoefenen van toezicht op de exploitatiemaatschappij Schaffelaartheater BV. Zij is de enige houdster van de aandelen van Schaffelaartheater BV. Deze door ons aan te wijzen bestuurder in de houdstermaatschappij zou een instemmingsrecht krijgen voor operationele zaken, die het publieke belang raken, waaronder het opstellen van een profielschets voor de directeur van Schaffelaartheater BV. Bij nadere beschouwing hebben wij afgezien van dit element in het memorandum van overeenkomst. De reden hiervoor is, dat het niet overeenkomt met ons streven om meer afstand te nemen van de inhoudelijke exploitatie van het theater. Door de benoeming of bindende voordracht van een bestuurder in de Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater zou het college indirect mede verantwoordelijk worden voor de exploitatie van Schaffelaartheater BV.

Vooruitlopend op de behandeling van dit voorstel door u, hebben wij onderstaand organisatiemodel en ons standpunt met betrekking tot de benoeming van een bestuurslid in de houdstermaatschappij met het bestuur van de Stichting houdstermaatschappij Schaffelaartheater afgestemd.

Wij hebben het model voor de organisatie van het Schaffelaartheater ook besproken met de huidige twee mede-eigenaren van MTB BV, te weten Woningstichting Barneveld en Stichting Fonds 1845. Beiden kunnen zich verenigen met het voorgestelde organisatiemodel en de positie van MTB BV daarin.

Juridische structuur en geldstromen

Overname aandelen MTB BV van Woningstichting Barneveld.

MTB BV (deel theater), de gemeente Barneveld (deel muziekschool) en Muziekgezelschap De Harmonie zijn de eigenaren van het gebouw Theaterplein 1 te Barneveld en vormen de Vereniging van Eigenaren van dit appartementengebouw. Zij hebben respectievelijk appartementsrechten van 69%, 20% en 11%.

De aandelen van MTB BV (de grootste eigenaar) zijn als volgt onderverdeeld:

- Gemeente Barneveld 51,25%
- Woningstichting Barneveld 27%
- Stichting Fonds 1845 21,75%

In 2013 heeft de Woningstichting Barneveld het besluit genomen om een deel van haar aandelen op aanwijzing van de minister van binnenlandse zaken van 48,75% terug te brengen tot 27%. Woningstichting Barneveld heeft destijds 21,75% van haar aandelen tegen het symbolische bedrag van € 1 overgedragen aan Stichting Fonds 1845. De directeur bestuurder van Woningstichting Barneveld heeft medegedeeld dat zij het voornemen heeft om nu ook de resterende 27% van de aandelen over te dragen (bijlage 2). Zij is van mening, dat het (mede)eigendom van het theatergebouw op grond van de Woningwet niet meer past binnen de volkshuisvestelijke taken van Woningstichting Barneveld. Vooralsnog wordt het minderheidsaandeel door de Minister gedoogd, maar het ministerie stelt zich op het standpunt dat deze activiteiten niet tot de kerntaken van woningcorporaties behoren. Haar voornemen is om de resterende aandelen in het bezit van Woningstichting Barneveld aan de gemeente Barneveld over te dragen tegen een bedrag van € 1 zonder nadere voorwaarden. In het memorandum van overeenkomst tussen de gemeente Barneveld en Schaffelaartheater BV is bepaald dat de gemeente streeft naar het vergroten van het aandeelbelang.

Stichting Fonds 1845 heeft verklaard een overname van de aandelen van Woningstichting Barneveld door de gemeente Barneveld te ondersteunen (bijlage 3).

Herberekening gebouw gebonden onderhoud op basis van NEN 2767

In 2016 heeft een herberekening plaats gevonden van het onderhoud op basis van de norm NEN 2767 en is de demarcatie bepaald (op grond van de oorspronkelijke notarieel vastgelegde splitsingsakte) met betrekking tot het theatergebouw Theaterplein 1 te Barneveld). Het bedrag voor gebouw gebonden eigenaarsonderhoud wordt op grond van de bestaande afspraken verdisconteerd in de huur die (gebruiker) Schaffelaartheater BV betaalt aan MTB BV. De herberekening leidt tot hogere lasten voor

eigenaarsonderhoud die in principe worden doorberekend in de huurprijs aan Schaffelaartheater BV. Schaffelaartheater BV heeft aangetoond deze verhoging van de huurprijs niet te kunnen dragen. Woningstichting Barneveld en Stichting Fonds 1845 hebben aangegeven als aandeelhouder financieel ook niet te kunnen bijdragen aan de hogere kosten. In de kadernota 2018-2021 heeft u inmiddels financiële middelen beschikbaar gesteld om de extra kosten van onderhoud met ingang van 1 januari 2018 te dekken. Deze financiële middelen zullen aan MTB BV beschikbaar worden gesteld om daarmee het onderhoud te bekostigen. Het gebruikersonderhoud blijft gedeeltelijk voor rekening van Schaffelaartheater BV.

2. Door de raad gestelde kaders

Raadsvoorstel van 22 maart 2017.

3. Argumenten

Organisatie Schaffelaartheater.

Wij hebben het voornemen om de nieuwe organisatiestructuur met ingang van 1 oktober 2017 te laten ingaan.

Positionering MTB BV op hoofdlijnen:

- MTB BV beheert namens de eigenaren het vastgoed theatergebouw aan het Theaterplein te Barneveld;
- MTB BV is belast met de verhuur van het theatergedeelte. Hiervoor wordt een huurovereenkomst van 5 jaar aangegaan met een nader te bepalen verlengings- en opzegtermijn;
- MTB BV krijgt een onafhankelijke positie tussen de gemeente en de theaterexploitant Schaffelaartheater BV. Voor dit doel worden nieuwe statuten voor MTB BV opgesteld en notarieel vastgelegd;
- de gemeente gaat een subsidieverhouding aan met MTB BV. Het gemeentelijke subsidie dat is bestemd als bijdrage voor Schaffelaartheater BV loopt via MTB BV naar de theaterexploitant Schaffelaartheater BV. MTB BV maakt prestatieafspraken met de theaterexploitant Schaffelaartheater BV;
- MTB BV ontvangt inzicht in de financiële situatie van Schaffelaartheater BV door middel van een (financiële) rapportage en legt hierover periodiek verantwoording af aan het college;
- MTB BV is gerechtigd zo nodig tijdelijke liquiditeitssteun te verlenen aan de theaterexploitant;
- MTB BV is verantwoordelijk voor het gebouw gebonden onderhoud op basis van een meerjaren onderhoudsplan, de demarcatie van de onderhoudsverplichting en het contractmanagement voor het onderhoud. MTB ontvangt hiervoor binnen een sluitende begroting subsidie van de gemeente;
- MTB BV vertegenwoordigt de eigenaren van het theatergedeelte in de Vereniging van Eigenaren Schaffelaartheater;
- Via de huur- en exploitatieovereenkomst tussen MTB BV en Schaffelaartheater BV heeft MTB BV invloed op de keuze van (toekomstige) exploitanten van Schaffelaartheater BV;
- MTB BV voert namens het college de voucherregeling voor lokale niet commerciële culturele instellingen uit.

Door de nieuwe positionering van MTB BV wordt meer afstand gecreëerd tussen de politiek bestuurlijke organen van de gemeente en de theaterexploitant Schaffelaartheater BV. MTB BV fungeert in het nieuwe organisatiemodel als een buffer waardoor er naar verwachting een stabiele en rustige omgeving voor de theaterexploitatie ontstaat. Het huidige convenant tussen de gemeente Barneveld, de Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater en Schaffelaartheater BV wordt aangepast en vormt de basis voor een nieuw convenant tussen gemeente en MTB BV. In de voorgestelde organisatievorm beperkt de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het theater zich tot het subsidiëren van MTB BV op basis van het convenant.

Alvorens tot werving van een (directeur)bestuurder(s) van de vernieuwde MTB BV wordt overgegaan, wordt een profiel opgesteld door het college. De huidige aandeelhouders van MTB BV hebben een instemmingsrecht ten aanzien van het profiel en de benoeming van de (directeur)bestuurder(s) van MTB BV. Schaffelaartheater BV heeft een adviesrecht ten aanzien van het profiel en de benoeming van de (directeur)bestuurder(s) van MTB BV.

Positionering Schaffelaartheater BV op hoofdlijnen:

- Schaffelaartheater BV wordt bestuurd door een directeur;
- het bestuur van de Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater benoemt de directeur van Schaffelaartheater BV;
- op de directeur van Schaffelaartheater BV wordt toezicht uitgeoefend door het bestuur van de Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater;

- er wordt een bestuurs- en directiereglement vastgesteld waarin de taken, bevoegdheden en plichten van het bestuur van de Stichting houdstermaatschappij Schaffelaartheater en de directeur van Schaffelaartheater BV worden vastgelegd;
- Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater borgt dat de Wet Normering Topinkomens wordt nageleefd ten aanzien van alle medewerkers van Schaffelaartheater BV;
- Het college heeft een goedkeuringsrecht ten aanzien van de benoeming van de bestuurders van Stichting Houdstermaatschappij Schaffelaartheater. De toetsing is gericht op het waarborgen dat de samenstelling van het bestuur zoveel mogelijk een weerspiegeling is van de Barneveldse samenleving;
- De programmaraad voor het Schaffelaartheater vervalt.

Overname aandelen MTB BV van Woningstichting Barneveld.

Woningstichting Barneveld komt met een overdracht van 27% van de aandelen tegemoet aan de wens van de minister om terughoudendheid te betrachten ten aanzien van activiteiten die niet tot de kerntaken van woningcorporaties behoren.

Zowel Woningstichting Barneveld als Stichting Fonds 1845 hebben medegedeeld dat zij geen kans zien om bij te dragen aan de gebouw-gebonden onderhoudskosten van het theater. De extra kosten van eigenaarsonderhoud worden in principe doorberekend aan de exploitatiemaatschappij Schaffelaartheater BV. Schaffelaartheater BV heeft aangetoond deze extra uitgaven niet te kunnen dragen. MTB BV is in de nieuwe structuur verantwoordelijk voor het gebouw-gebonden onderhoud en dient te worden gecompenseerd voor deze kosten door middel van een subsidie. Dit zal er toe leiden dat een compensatie voor het niet kunnen doorvoeren van de vereiste de huurverhoging alleen door de gemeente als mede-eigenaar moet worden opgebracht. Bij de vaststelling van de kadernota 2018-2021 hebt u hiervoor een aanvullend bedrag van € 80.000 opgenomen. Nu u heeft gevraagd om de governance structuur opnieuw op te zetten is het wenselijk om de eigendom van het theater ook in handen te leggen van partijen die de verplichtingen kunnen nakomen die aan het eigenaarschap zijn verbonden. In het memorandum van overeenstemming van 6 juni 2017 is het streven van het gemeentebestuur om het aandeelbelang te vergroten, vastgelegd. Stichting Fonds 1845 heeft verklaard ook een positieve grondhouding te hebben met betrekking tot een overdracht van haar aandelen aan de gemeente in de toekomst. Wij zijn in gesprek met Stichting Fonds 1845 over de overdracht van haar aandelen aan de gemeente.

4. Uitvoering

Planning:

Inwerkingtreding nieuwe governance structuur op 1 oktober 2017 (benoeming directeur bestuurder MTB BV zal mogelijk op een later moment plaatsvinden).

Communicatie:

Op de gebruikelijke wijze.

Evaluatie/controlle:

Het college informeert de raad over de rapportages van de directeur bestuurder van MTB BV.

5. Risico's, kosten, baten en dekking

De hoogte van het exploitatiesubsidie van het theater wordt gebaseerd op de huidige meerjaren begroting van Schaffelaartheater BV (raadsbesluit van 22 maart 2017 en collegebesluit van 6 juni 2017).

De demarcatie van het onderhoud en de hiermee gemoeide lasten worden in een overeenkomst tussen eigenaren en gebruikers van het theatergebouw vastgelegd (beslispunt 7 raadsbesluit van 22 maart 2017). Het in de kadernota opgenomen aanvullende bedrag van € 80.000 wordt met ingang van 1 januari 2018 structureel aan MTB BV beschikbaar gesteld. De gemeente Barneveld stort eenmalig het van Schaffelaartheater BV terug ontvangen bedrag van € 275.000 (deel liquiditeitsbuffer) in de kas van MTB BV als buffer voor toekomstig onderhoud en eventuele overige (tijdelijke) exploitatiesteun.

De vergoeding voor toezicht door MTB BV worden voorlopig geraamd op € 30.000 per jaar. De kosten voor de toezichthouder (inclusief ondersteuning) worden ter autorisatie door u opgenomen in de financiële maandrapportage.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
drs. D. Bakhuizen dr. J.W.A. van Dijk

Bijlagen:

1. Memorandum van overeenkomst Schaffelaartheater BV en college van B&W d.d. 6 juni 2017;
2. Brief met aanbod overdracht aandelen MTB BV van Woningstichting Barneveld d.d. 23 juni 2017;
3. Verklaring van instemming met de overname van 27% van de aandelen van Woningstichting Barneveld door gemeente Barneveld van Stichting Fonds 1845.